

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA AL DRET A UNA CONVIVÈNCIA PACÍFICA (CIVISME I CONVIVÈNCIA)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 22 de juliol de 2022, el ciutadà va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava el següent:

- Viu al carrer de Fluvià. Des de fa quatre anys, el barri pateix molèsties constants. Van començar amb obres, l'any 2018, per tal que els terrenys en venda es poguessin destinar a hotels i edificis d'oficines. Les molèsties es produïen durant el dia, amb l'execució de les obres, i durant les nits, amb la realització de botellots.
- Les nits d'estiu, entre les 23.00 i les 4.00 hores, un grup d'entre 25 i 30 persones joves feien botellot al carrer de Cristóbal de Moura, utilitzant patins, bevent i cridant. Aquesta actitud impedia el descans del veïnat.
- En diverses ocasions va demanar la presència de la Guàrdia Urbana de Barcelona (GUB), però van acudir. La nit del 21 de juliol, dues hores després de demanar la presència policial, els agents van trucar per saber si la problemàtica ja s'havia solucionat. Les persones joves no van marxar fins passades les tres de la matinada.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se **al Districte de Sant Martí** per tal de conèixer les intervencions realitzades en relació amb la queixa presentada.

El dia 2 d'agost de 2022, es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

El dia 2 de desembre de 2022, aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. L'escrit exposa el següent:

- Des del mes de gener i fins a l'octubre de 2022, s'han rebut un total de dinou trucades per les molèsties a les quals es refereix el ciutadà. En set ocasions van ser ateses per la GUB. Les altres dotze trucades restants no es van poder atendre perquè hi havia serveis prioritaris, i es van derivar les trucades a l'Oficina d'Atenció a la Demanda (OAD), que es va encarregar de trucar a les persones demandants del servei policial per informar de la manca de patrulles.
- En els casos en els quals es va presenciar la GUB, les molèsties només es van comprovar en dues ocasions. En una d'elles es va advertir els causants i van marxar. A l'altra, es van fer vuit denúncies per infraccions de les ordenances municipals.
- La nova urbanització del carrer de Cristóbal de Moura ha suposat una pacificació de la zona, la construcció de parcs infantils i una reforestació de plantes i arbres. Aquest tipus d'urbanisme dificulta la tasca preventiva de vigilància de la zona, atesa la dificultat per accedir als carrers, així com la visualització de les conductes incíviques o delictives, sobretot en determinades èpoques de l'any en les quals es gaudeix de l'espai públic fins a altes hores de la nit.
- Tant el referent de l'equip de policia de barri (EPB), com el servei policial de torn de nit, estan informats de la problemàtica i durant el seu torn de treball fan passades preventives esporàdiques pel lloc objecte de la queixa.

CONSIDERACIONS

Davant de l'existència de molèsties a l'espai públic, l'Ajuntament ha d'actuar i donar resposta per tal que no es vegi compromès el dret a la intimitat personal i familiar, en condicions que garanteixin el dret a gaudir d'un ambient propi i reservat per

desenvolupar una vida personal i familiar plena, que estigui lliure de les intromissions de tercers, tal com reconeix l'article 18 de la Constitució espanyola.

En aquest sentit, **l'objectiu principal de l'Ordenança de mesures per fomentar i garantir la convivència ciutadana és preservar l'espai públic com a lloc de convivència i civisme**, on totes les persones puguin desenvolupar en llibertat les seves activitats de lliure circulació, d'oci, de trobada i d'esbarjo, amb ple respecte a la dignitat i als drets dels altres.

Per això, davant la denúncia per molèsties com és el cas objecte d'aquesta queixa, correspon a la policia municipal garantir el compliment de les ordenances, d'acord amb l'article 134 de la Llei 22/1998, de 30 de desembre, de la Carta municipal de Barcelona. Així mateix, la Carta europea de salvaguarda dels drets humans a la ciutat, en l'article XXVI, disposa que "les ciutats signatàries fomenten el desenvolupament de cossos de policia de proximitat altament qualificats, amb missions d'agents de seguretat i convivència".

Una altra eina de què disposa l'Ajuntament per intervenir en circumstàncies com la que és objecte d'aquesta queixa és **la Policia de Barri**. A aquest cos policial li correspon fer el **seguiment de les situacions que es produeixen amb freqüència en un lloc concret i proposar mesures per resoldre-les**. Aquestes mesures són **de caràcter preventiu** i complementàries a l'actuació policial a fi d'oferir solucions a situacions no desitjades que afecten els drets fonamentals de la ciutadania.

De la informació facilitada per la GUB del Districte, es desprèn que, efectivament, s'ha constatat la situació denunciada per l'interessat. Els responsables municipals manifesten que l'espai concret té unes característiques que dificulten el control d'usos no permesos en aquell indret. També indiquen que s'han programat serveis preventius de vigilància i dissuasió de les conductes incíviques a les quals es refereix l'interessat.

També **seria convenient que el Districte fes un estudi de la configuració urbanística d'aquella zona i es valorés la possibilitat d'introduir elements o mesures que facilitessin el control d'aquell espai per part dels cossos de seguretat i que, alhora, previnguessin l'ús incívic**. I més tenint en compte la proximitat de l'època estival, que és quan es produeixen més molèsties per l'ocupació de l'espai públic.

La Sindicatura de Greuges considera que cal fer un seguiment intensiu i continuar amb aquesta tasca preventiva i, si fos necessari, que s'apliquessin altres mesures en aquell espai, per tal de posar fi a la dinàmica d'incivisme que està instal·lada. Així mateix,

caldría valorar si aquella zona es pot incloure entre els punts de patrullatge prioritari, amb actuacions policials d'ofici i a instàncies veïnals.

Ara bé, entenem que, més enllà d'aquestes mesures de caràcter securitari, **caldría abordar el fenomen, conegut popularment com a botellot, de forma integral, i proporcionar alternatives d'oci nocturn al jovent per tal de minimitzar aquesta mena de situacions a l'espai públic**. En aquest sentit s'ha pronunciat la Sindicatura en l'estudi "El fenomen del botellot a la ciutat de Barcelona. Perspectives des de la joventut" (exp. 21OF000025-FR-MO), que ofereix una sèrie de propostes dirigides a promoure un oci saludable i segur per a les persones joves, amb l'objectiu de fer-ho compatible amb el descans del veïnat.

Per tant, convé insistir en el fet que cal implementar mesures que evitin els usos de l'espai públic no permesos, i que facilitin un equilibri entre l'oci juvenil i el descans del veïnat.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el Reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació del Districte de Sant Martí, ara per ara, és insuficient per posar fi a la problemàtica de convivència denunciada**.

Per tot el que s'ha exposat, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Recomanar a l'Àrea de Prevenció i Seguretat** que l'equip de policia de barri continuï fent un seguiment policial de la situació denunciada i que s'actui de forma decidida, amb la col·laboració i implicació del veïnat afectat, per posar fi a la dinàmica d'incivisme que és objecte de la queixa.
- **Recomanar a l'Àrea de Prevenció i Seguretat** que, si encara no ho ha fet, tracti aquesta problemàtica en les taules de coordinació policial del Districte, com a espai on es comparteixen i tracten les incidències destacades, i es proposin les actuacions adients per afrontar-les des de l'àmbit municipal.
- **Recomanar al Districte de Sant Martí** que valori la possibilitat d'introduir elements o mesures en aquell espai, que facilitin el control per part dels cossos de seguretat i dificultin l'ús incívic.

- **Recomanar al Districte de Sant Martí** que, a banda de les mesures policials, impulsi accions socioeducatives de caràcter preventiu i alternatiu, per tal que el jovent pugui dur a terme pràctiques d'oci nocturn que no entrin en conflicte amb el dret al descans de la ciutadania.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.